



## AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W IV KWARTALE 2010 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w IV kwartale 2010 r.

Szczegółowe uwagi metodologiczne można znaleźć w publikowanej przez GUS Kwartalnej informacji o aktywności ekonomicznej ludności na stronie internetowej [http://www.stat.gov.pl/gus/praca\\_wynagrodzenia\\_PLK\\_HTML.htm](http://www.stat.gov.pl/gus/praca_wynagrodzenia_PLK_HTML.htm) w publikacji Aktywność Ekonomiczna Ludności Polski.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

### **Aktywni zawodowo**

W IV kwartale 2010 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 710 tys. osób. Większość z nich (55,9%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 3,5%, co było rezultatem jej wzrostu zarówno w grupie mężczyzn o 4,2%, jak i wśród kobiet o 2,3%.

Wzrost aktywności zawodowej na przestrzeni roku odnotowano na wsi – o 6,5%. Liczba aktywnych mieszkańców miast zmalała natomiast o 0,7%. W rezultacie udział osób mieszkających na wsi w populacji aktywnych wyniósł 57,5%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie nieco wyższym niż w roku ubiegłym i wynosił 57,4%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość odnotowano wśród mężczyzn, dla których wyniósł on 65,3%, wobec 49,7% dla kobiet.

W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wynosił 55,0% i był niższy niż na wsi, gdzie ukształtował się na poziomie 59,1%.

*W skali kraju także odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej. W omawianym okresie pozostał on nieco niższy niż w województwie i wynosił 55,8%. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej dla mężczyzn wynosił tu 64,3%, a kobiet – 48,2%.*

Zmiany aktywności ekonomicznej ludności na przestrzeni roku w poszczególnych grupach wiekowych były zróżnicowane. Największą różnicę odnotowano w grupie wiekowej osób 15–24 lata. Współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się tu o 6,2 pkt procentowego i wyniósł 31,7%. W grupie wiekowej 35–44 lata spadek ten osiągnął 2,4 pkt – do 87,8%. Na przeciwnym biegunie znalazła się zbiorowość 55 lat i więcej, w której współczynnik aktywności zawodowej był większy o 4,6 pkt i wyniósł 24,9%. W grupy wiekowej 45–54 lata zwiększył się on o 2,2 pkt – do 84,4%.

Duże różnice aktywności ekonomicznej występują w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 82,6%. Wysoki był on także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 68,7% oraz zasadniczym zawodowym – 71,0%, natomiast najmniejszy wśród posiadających najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego) – 22,3%. Wzrost współczynnika aktywności zawodowej odnotowano wśród osób stosunkowo słabo wykształconych:

z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 2,5 pkt oraz gimnazjalnym i niższym – o 1,9 pkt. W pozostałych grupach odnotowano jego spadek, w tym największy wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – o 2,5 pkt.

Współczynnik aktywności zawodowej, przeciętnie w 2010 r., osiągnął 57,0% i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o 1,1 pkt procentowego. Jego poziom był nadal wyższy niż w skali kraju, gdzie wyniósł 55,8% i lokował województwo świętokrzyskie na trzecim miejscu w Polsce.

### Pracujący

Liczba pracujących w IV kwartale 2010 r. w ukształtowała się na poziomie 627 tys. i zwiększyła się o 2,3%. Populacja pracujących mężczyzn wzrosła o 4,2%, natomiast kobiet pozostała tym samym poziomie. W skali roku zwiększyła się liczba osób pracujących na wsi o 6,0%, natomiast w miastach zmniejszyła się o 3,0%.

Zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2010 r. na 1000 pracujących przypadało 973 bezrobotnych i biernych zawodowo.

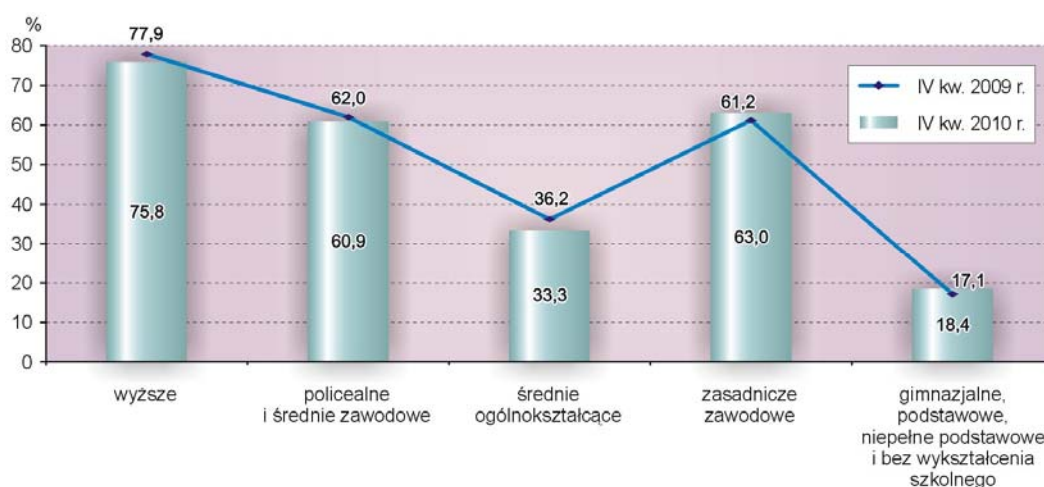
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na nieco mniejszym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 50,7%. W kraju był on nieco niższy i osiągnął 50,6%. Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 57,6%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę. Jedynie 44,1% pań to osoby pracujące. W skali roku wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn nie zmienił się, a dla kobiet zmniejszył się o 0,7 pkt.

Wskaźnik zatrudnienia na przestrzeni roku wśród ludności miast zmniejszył się o 1,4 pkt osiągając wartość 47,0%, natomiast na wsi wyniósł 53,5% (był większy o 0,3 pkt).

Największy wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano w grupie osób w wieku 55 lat i więcej, w której był on wyższy niż rok wcześniej o 4,7 pkt. Na przeciwnym biegunie znalazła się grupa wiekowa 15–24 lata, w której zmniejszył się on o 6,8 pkt procentowego.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 75,8%. W stosunku do roku ubiegłego uległ on jednak zmniejszeniu o 2,1 pkt procentowego. Najniższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 18,4%. W tej grupie zwiększył się on w skali roku o 1,3 pkt.

### Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

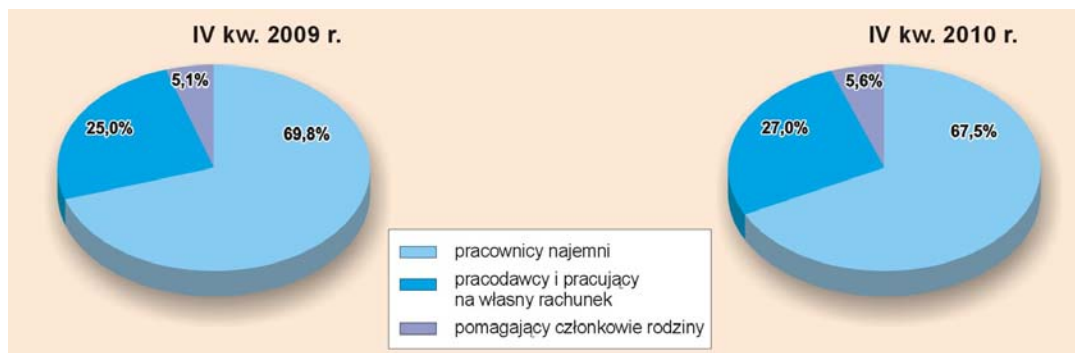


W IV kwartale 2010 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 486 tys. osób, tj. 77,5% ogółu pracujących. Spośród nich większość (61,7%) stanowili mężczyźni. Odmienne przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 141 tys. pracujących przeważały kobiety (65,2%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano wzrost liczby

pracowników w stosunku do roku poprzedniego o 6,6%. Liczba pracowników sektora publicznego była mniejsza niż przed rokiem o 10,2%.

Pracownicy najemni stanowili 67,5% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 27,0%, a pomagający członkowie rodzin – 5,6%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zwiększyła się o 10,5%. Liczba pomagających członków rodziny wzrosła o 12,9%. Mniej było natomiast pracowników najemnych – o 1,2%.

### Pracujący według statusu zatrudnienia w IV kw. 2010 r.



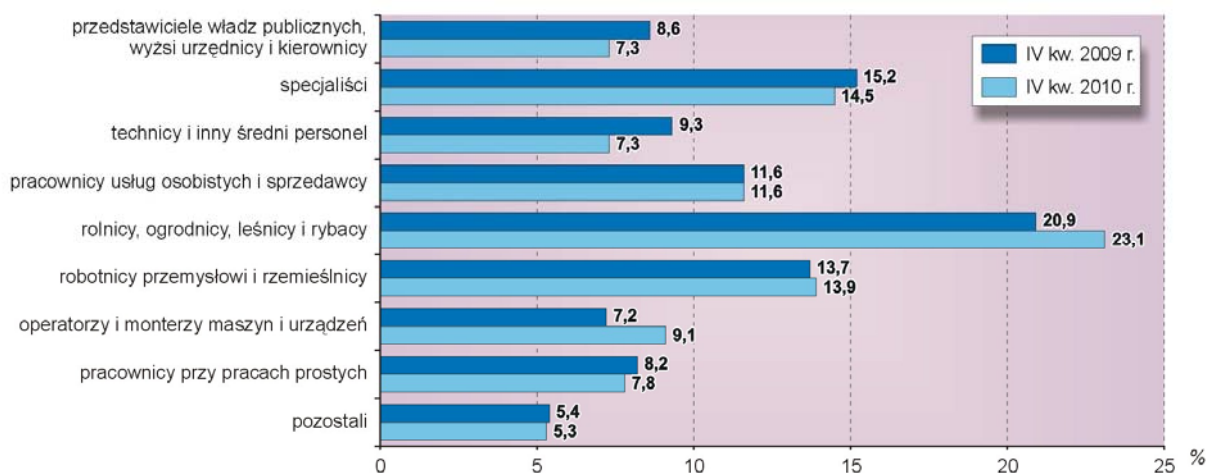
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek wzrosła na przestrzeni roku o 8,9%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 1,3%.

Liczba kobiet pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek zwiększyła się na przestrzeni roku o 10,9%, natomiast w roli pracowników najemnych zmniejszyła się o 4,5%. W rezultacie udział pań w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek na przestrzeni roku zwiększył się o 0,2 pkt i wynosił 42,0%.

W ogólnej liczbie pracowników najemnych 68,6% stanowiły osoby zatrudnione na czas nieokreślony. Ich wyższy odsetek występował przy tym w sektorze publicznym, w którym udział ten wynosił 86,5%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 59,6%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 23,1% ogółu. Ich liczba w ciągu roku zwiększyła się o 13,3%. Specjaliści stanowili 14,5% ogółu, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 13,9%, a pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 11,6%.

### Pracujący według grup zawodowych



Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 94,7% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 90,8% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych

urzędników i kierowników – 67,4%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród specjalistów – 69,2%, pracowników usług osobistych i sprzedawców – 69,9% i pracowników biurowych – 61,3%.

Wśród ogółu pracujących 64,1% stanowili pracujący, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących 40 i więcej godz. tygodniowo wynosił 70,9%, a kobiet – 55,6%.

Przeciętny wskaźnik zatrudnienia w 2010 r. wyniósł 50,1% (w całej Polsce – 50,4%). Wynik ten sytuował świętokrzyskie na 7 miejscu w kraju.

## Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2010 r. ukształtowała się na poziomie 83 tys. i była większa niż rok wcześniej o 13,7%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 57,8% ogółu. W przypadku mężczyzn skala wzrostu bezrobotnych na przestrzeni roku wynosiła 9,1%, podczas gdy wśród kobiet osiągnęła ona 20,7%.

Większe niż przed rokiem bezrobocie odnotowano niezależnie od miejsca zamieszkania, jednak szybciej osób poszukujących pracy przybywało w mieście. Liczba bezrobotnych zwiększyła się tam o 15,8%, natomiast na wsi wzrost wynosił 11,4%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W IV kwartale 2010 r. ukształtowała się ona na poziomie 11,7% i w skali roku zwiększyła się o 1,1 pkt procentowego.

W kraju wzrost liczby bezrobotnych był mniejszy niż w Świętokrzyskim i wynosił 12,1%. Wyraźnie niższa była stopa bezrobocia, która osiągnęła 9,3% tj. 0,8 pkt więcej niż rok wcześniej.

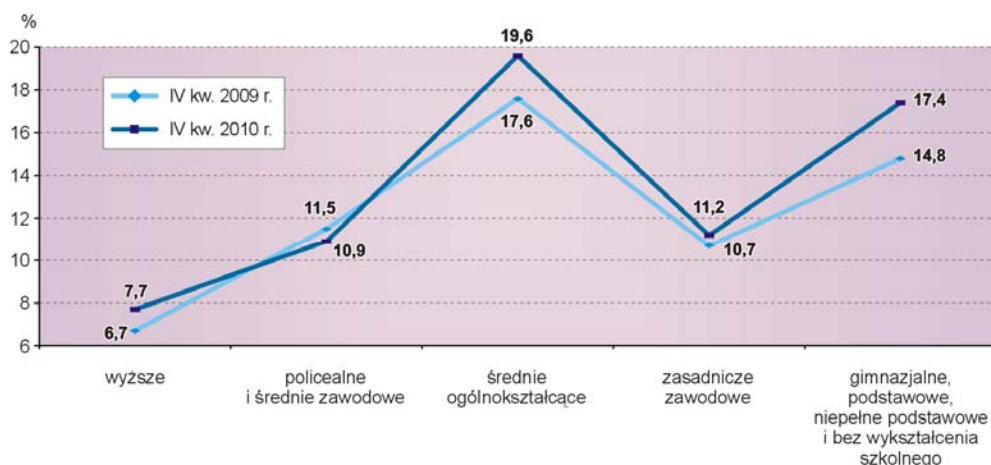
Stopa bezrobocia w miastach pozostawała wyraźnie wyższa niż na wsi i wynosiła 14,6%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 9,6% aktywnych zawodowo.

W lepszej sytuacji na rynku pracy znajdowały się kobiety. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości wynosiła 11,2%, podczas gdy wśród mężczyzn – 12,1%.

Kłopoty ze znalezieniem pracy miały szczególnie osoby młode. Na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 15–24 lata zwiększyła się do 29,7% aktywnych zawodowo – (o 5,3 pkt). Najlepiej na rynku pracy radziły sobie osoby w grupie 55 lat i więcej, dla których stopa bezrobocia wynosiła 8,0%.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 19,6%. W tej zbiorowości odnotowano wzrost o 2,0 pkt. Najniższa stopa bezrobocia charakteryzowała posiadających wykształcenie wyższe – 7,7%, jednak również tu uległa ona zwiększeniu – o 1,0 pkt. Niższy niż przed rokiem poziom stopy bezrobocia odnotowano jedynie wśród posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe – o 0,6 pkt.

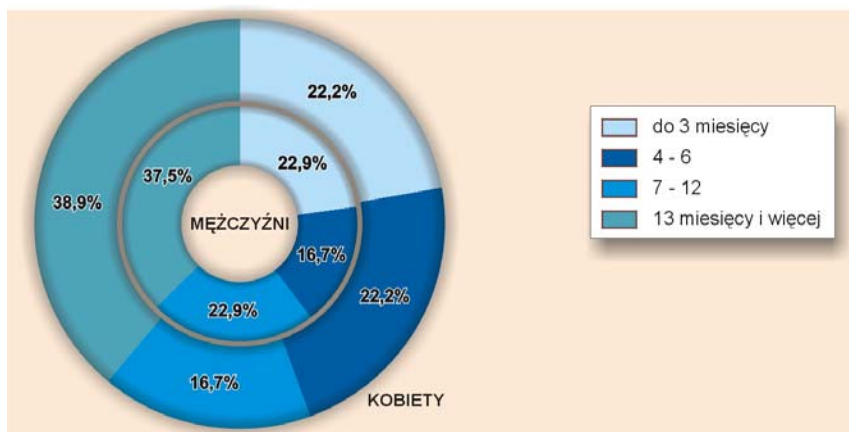
## Stopa bezrobocia według wykształcenia



Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez ogłoszenia w prasie – 83,1%, biuro pracy – 77,1% oraz krewnych i znajomych – 75,9%. Nieco mniej osób decydowało się na jej poszukiwanie poprzez bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 69,9%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł ok. 12,5 miesiąca. Okres ten był zbliżony dla mężczyzn i kobiet i wynosił odpowiednio: 12,4 i 12,6 miesiąca. Mieszkańcy miast na poszukiwanie pracy przeznaczali średnio 12,7 miesiąca, a wsi – 12,3 miesiąca.

### Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy i płci



Przeciętna roczna stopa bezrobocia w 2010 r. w Świętokrzyskim wyniosła 12,0%, podczas gdy dla Polski – 9,6%. Wskaźnik ten lokował województwo na 15 miejscu w Polsce. Wyższą stopę bezrobocia odnotowano jedynie w województwie zachodniopomorskim.

### Bierni Zawodowo

W IV kwartale 2010 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 527 tys., tj. 42,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 44,2%). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły – 60,0% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 53,3%.

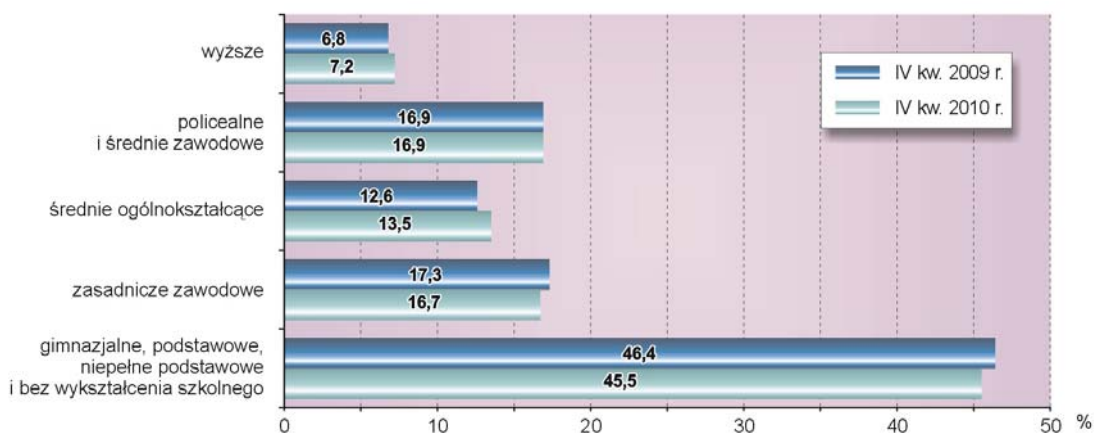
W skali roku liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 2,3%. Zbiorowość biernych zawodowo wzrosła zarówno w miastach (o 0,4%), jak i na wsi (o 3,7%).

W podziale według płci w przypadku mężczyzn skala wzrostu wynosiła 3,9%, natomiast w grupie kobiet – 1,0 %.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zmniejszyła się o 0,3% i stanowiła 57,1% ogółu. Mniej biernych zawodowo na przestrzeni roku odnotowano jeszcze w grupie wiekowej 45–54 lata – o 12,8%. Wśród osób młodszych nastąpił wzrost ich liczby.

Prawie połowa biernych zawodowo (45,5%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zwiększyła się o 0,4%. Mniej było nieaktywnych zawodowo z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 1,1%. Wzrosła natomiast liczba osób biernych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 9,2%, wyższym – o 8,6%, policealnym i średnim zawodowym – o 2,3%.

## Bierni zawodowo według wykształcenia



Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 47,2% badanych. Jako przyczynę bierności 24,5% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 12,5% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło jedynie 2,1% biernych zawodowo, a 3,6% inne powody osobiste lub rodzinne.

*W 2010 r. przeciętna liczba biernych zawodowo wynosiła 536 tys. W ich strukturze przeważały kobiety i mieszkańcy wsi.*

### Podsumowanie:

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2010 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej,
- zwiększyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek, nieco mniej było natomiast pracowników najemnych,
- odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia, co było rezultatem jego zmniejszenia w miastach, podczas gdy na wsi odnotowano niewielki wzrost,
- wyraźnie więcej było bezrobotnych, większa niż przed rokiem była także stopa bezrobocia, przy czym na obszarach wiejskich była ona nadal zdecydowanie mniejsza niż w miastach,
- wzrost stopy bezrobocia odnotowano w większości grup wiekowych, ale szczególnie duże kłopoty ze znalezieniem pracy miały osoby młode (do 24 lat),
- wzrosło obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- znacznie zwiększyła się liczba biernych z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym.

**Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2010 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
w tys.					w %			
<b>OGÓŁEM</b>	1236	710	627	83	527	57,4	50,7	11,7
mężczyźni	608	397	350	48	211	65,3	57,6	12,1
kobiety	628	312	277	35	316	49,7	44,1	11,2
Miasta	547	301	257	44	245	55,0	47,0	14,6
Wieś	690	408	369	39	281	59,1	53,5	9,6
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	202	64	44	19	138	31,7	21,8	29,7
25–34	235	204	178	26	32	86,8	75,7	12,7
35–44	180	158	143	14	22	87,8	79,4	8,9
45–54	218	184	169	15	34	84,4	77,5	8,2
55 lat i więcej	401	100	92	8	301	24,9	22,9	8,0
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	219	181	166	14	38	82,6	75,8	7,7
policealne i średnie zawodowe	281	193	171	21	89	68,7	60,9	10,9
średnie ogólnokształcące	123	51	41	10	71	41,5	33,3	19,6
zasadnicze zawodowe	303	215	191	24	88	71,0	63,0	11,2
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	310	69	57	12	240	22,3	18,4	17,4